

ਗਾਈਏ ਤਾਂ ਹਵਾਵਾਂ ਦੱਸਣ, ਸੁਣੀਏ ਤਾਂ ਅੰਬਰ ਨੱਚਣ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੋ ਤੇ ਗੀਤਕਾਰੋ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ਕੀ ਕਰਨ, ਸ਼ਰਾਬੀ, ਵਿਹਲੜ, ਨੱਚਣ-ਟੱਪਣ, ਔਰਤ ਖਾਤਿਰ ਲੜਨ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਹੀ ਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ, ਉਹ ਸੂਰਮੇ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਫਿਲਾਸਫ਼ਰ ਵੀ ਨੇ

ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਟਾਂਡਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕਣ-ਕਣ ਵਿਚ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ 'ਚ ਸੰਗੀਤ ਵਗਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤਕ ਧੁਨਾਂ ਲਹਿਰਾਂ 'ਚ ਪੁੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਗੀਤਕ ਰਸ ਸੰਗ ਪੈਣਾਂ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਖੇਤ ਫਸਲਾਂ ਨੱਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਇਲਾਂ ਗਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਹੀਏ ਟੱਪਿਆਂ ਦਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਵਾਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਹਾਨ ਕਵੀਆਂ ਨਾਨਕ ਫ਼ਰੀਦ ਕਬੀਰ ਨੇ ਗਾਇਆ ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ ਹਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਦਰਪਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਹੀ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਕੇ ਟੁਰਨ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਕੌਮ ਕੋਲ ਅਣਖ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਈ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਕਰ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਤਾਂ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਖੁਸ਼ਮਾ ਹੀ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਬੇਅਰਥ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਗੈਰ-ਮਿਆਰੀ ਗਾਇਕੀ ਨੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਗਲੀਆਂ ਦਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਾਝੇ ਰਹਿਣ ਦਿਤੇ। ਅੱਜ ਗੀਤ ਮਰ ਚੱਲਿਆ ਹੈ, ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।

ਗੀਤਕਾਰ, ਵੀਡੀਓ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਮਿਲਾ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪਰੋਸਦੇ ਹਨ ਤੇ ਫਿਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਟਹਿਰੇ 'ਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਗਾਇਕ ਹੀ ਗੀਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਤੇ ਲੋਕ ਨਾਚਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਬਰਾਂ 'ਚ ਧਮਾਲਾ ਪੈਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਾਲੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਸਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅੱਜਕਲ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਮਨ ਤੜਫਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਗੀਤ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ ਤਾਂ ਉਦਾਸੀ 'ਚ ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਫੋਲਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਸਿਰ ਫੜ ਕੇ ਬਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆ ਇਹਦੀਆਂ ਛੱਲਾਂ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਕਦੇ

ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਬੀਲਿਆਂ 'ਚ ਸਰਪੰਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਨੇੜੇ ਚੁੱਕਣ ਜੋਗਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਨਿੱਕੀ ਸੁਹਰਤ ਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਟੋਰਨ ਵਾਲਿਓ-ਕੱਲ ਨੂੰ ਤਾਰੀਖ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕਈ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਪੁੱਛਣੇ ਨੇ। ਇਹ ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਤਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਨਾਂ ਲਿਖਦਾ ਤੇ ਹਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੱਚਣਾਂ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਅੰਬਰਾਂ ਤੇ ਵਿਛਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਫ਼ਰਜ਼ ਆਪਣਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਕਲਮ ਨੇ ਗੀਤ ਬੀਜਣਾ ਹੈ, ਬੋਲਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕਾਇਆਨਾਤ 'ਚ ਖਿਡਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰੀਏ- ਜੇ ਕਿਤੇ ਰਾਤਾਂ 'ਚ ਸੁਰਾਂ ਨੇ ਰਿਆਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਲਈ ਵੀ ਵਕਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਮਿਰਜ਼ਾ, ਹੀਰ ਰਾਝਾ ਮਰਿਆ ਨਹੀਂ-ਅਸੀਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਬੇਗ਼ੈਰਤ, ਸਵਾਰਥੀ ਤੇ ਬੇਸਵਰੇ ਜੇਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਹੀਰ ਸੱਸੀ, ਸੋਹਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਹੀ ਅਰਬਾਂ ਤੇ ਨਾਂ ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਮਾਹਰ ਉਸਤਾਦ ਕੋਲ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਗਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ-ਗਾਇਕੋ! ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ 'ਚ ਹੀ ਸੁਰਾਂ ਗੁਆਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਹੀ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਫਸਲ-ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਵੀ ਕਦੇ ਵਿਠਿਆ ਕਰੋ। ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਚੁਗਿਆ ਕਰੋ। ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀ ਗਾਇਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਪੰਕਤਾ ਹੀ ਹਿੱਕਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੱਟ ਅੱਜ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੋਇਆ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਜੱਟ ਨੂੰ ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੋਠੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਅਮੀਰ ਸ਼ਰਾਬੀ ਵਜੋਂ ਚਿਤਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਿਹਨਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕੌਮ ਦਾ ਦਰਦ ਵੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੱਚਰਤਾ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਘਟੀਆਂ ਤੇ ਕਾਮੁਕ ਫਿਲਮਾਂਕਣ ਲੈ ਭੁੱਥਿਆ ਇੱਕ ਦਿਨ। ਗਾਇਕ ਕਲਾ ਵਪਾਰਕ ਧੰਦਾ ਨਹੀਂ, ਸੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰੂਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ, ਪਾਲੀ ਦੇਤਵਾਲੀਆ, ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ, ਸਰਦੂਲ ਸਿਕੰਦਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਬਿਦਰੱਖੀਆ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ ਨੇ ਏਹੀ ਪਰਚੋਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੁਲਦੀਪ

ਮਾਣਕ ਦੀਆਂ ਕਲੀਆਂ ਲੋਕ ਗੀਤ ਬਣੀਆਂ। ਸਰਦੂਲ ਤੇ ਗੁਰਦਾਸ ਦੇ ਗੀਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਅੰਗ ਸੰਗ ਬੈਠਣ ਜੋਗੇ ਹੋਏ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਲੱਚਰ ਗੀਤਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਘਾਟੇ 'ਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕ ਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਪੁਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਨੀਵੇਂ ਹਲਕੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਫਿਲਮਾਂਕਣਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਘਿਰ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੰਗੀਤਕ ਵਿਰਸਾ। ਜਿਹਨਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ/ਹੋਣਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੋ ਤੇ ਗੀਤਕਾਰੋ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ਕੀ ਕਰਨ, ਸ਼ਰਾਬੀ, ਵਿਹਲੜ, ਨੱਚਣ-ਟੱਪਣ, ਔਰਤ ਖਾਤਿਰ ਲੜਨ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਹੀ ਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ, ਉਹ ਸੂਰਮੇ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਫਿਲਾਸਫ਼ਰ ਵੀ ਨੇ। ਇਸ ਲੱਚਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਵਾਜ਼ ਉੱਚੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਮਹਾਨ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬਦਕਾਰ, ਬਦਚਲਨ ਬੇਵਫ਼ਾ ਅਤੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਦੱਸ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਨੀਵੀਂ ਗਾਇਕੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਾ ਲਗਾਈ ਤਾਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਵਿਰਸਾ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਡੁਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗੀਤਕਾਰੋ ਕਲਮਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਰਫ਼ ਨੇ ਖੇਤਾਂ ਰਾਹਾਂ ਚੁੱਕਾਂ ਤੇ-ਹਾਉਕੇ ਹਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਗੀਤਾਂ 'ਚ ਜੜ੍ਹਿਆ ਕਰੋ-ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜ-ਜੋੜ ਕੇ ਗੀਤ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਿਆ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਇਕ ਗੀਤ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰ ਪੁਰੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਾਇਕੋ ਅਜੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੇ ਸੁੱਚੇ ਗੀਤ ਕਿਤੇ ਮਰੇ ਨਹੀਂ - ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫ਼ੀ, ਮੁਕੇਸ਼ ਹੋ -ਗੀਤ ਚੁਗਣ ਤੇ ਗਾਉਣ ਵੇਲੇ ਅੰਬਰਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ ਪਹਿਲਾਂ-ਮਾਂ ਭੈਣ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੋ ਤੁਸੀਂ-ਜੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਗੀਤ ਵੀ ਵਧੀਆ ਗਾ ਦੇਵੇ -ਲੋਕ ਪੁੱਛਣੇ ਨਹੀਂ ਹਟਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ ਕਿੱਥੇ ਵਸਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਕਿਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਸਿੱਪੀ ਦਲਜੀਤ ਪੂਜਾ ਦੇ

ਰਾਹ ਟੁਰ ਪਏ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਹਨੇਰਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਲੱਭ-ਲੱਭ ਕੇ ਪੁੱਛਣਗੇ ਤੇ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਰਮਿਦਗੀ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਨੀਵਾਂ ਕਰੋਗੇ, ਮੁਆਫ਼ੀਆਂ ਮੰਗਦੇ ਫਿਰੋਗੇ। ਕਿਉਂ ਨਾ ਦੋਸਤੋ ਆਪਣੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ 'ਚ ਵਿਛੀਏ-ਝਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਗਾਉਣਾ ਦੱਸੀਏ।

ਗੀਤ ਮਨੋਰੰਜਨ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਪਰ ਉਸਾਰੂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੋਚ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਜਾਏ ਹੋ-ਕੱਜਕਾਂ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ, ਮੁਟਿਆਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤੋਰੋ, ਓਹਦੇ ਹਾਵ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੋਫ਼ ਬਿਰਹਾ ਉਡੀਕਾਂ ਤੇ ਮਿਲਾਪ ਉੱਤੇ ਗੀਤਾਂ 'ਚ ਮੇਰੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਨੋ-

ਜੋ ਹਿੱਕ ਓਹਦੀ 'ਚ ਭੁੱਛਣੇ ਮੇਰੇ ਹੀ ਹੋਣੇ ਤੀਰ
ਸਿਰ ਕਲਮ ਜਿਹਨੇ ਹੈ ਕਰਨਾ ਮੇਰੀ ਹੀ ਹੋਣੀ ਸਮਸ਼ੀਰ

ਪਿਆਰੇ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਗੀਤਕਾਰੋ ਇਹਨਾਂ ਸਤਰਾਂ ਨਾਲ, ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ ਕਰਦਾ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਫ਼ਰਜ਼ ਦਾ ਕਰਜ਼ ਮੰਗਦਿਆਂ, ਵਾਅਦਾ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਨੀਵਾਂ ਨਾ ਲਿਖੋ-ਅੱਛੇ ਗੀਤ ਲਿਖਣ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਕਿਤੇ ਮੁੱਕ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਇਹੀ ਮੇਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਗੀਤ ਗਾਓ ਪਰ ਉਹ ਅੰਬਰ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹ-ਚੜ੍ਹ ਹਰ ਕੋਈ ਲੱਭੋ ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸੁਣੋ। ਟਾਟਾ ਸੁਮੋ ਤੋਂ ਲੋਕ ਲਾਹ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਤੇ ਕੁਰਸੀ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਟਿਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸੁਰੀਲੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੈ-ਹੀਰ ਸੱਸੀ, ਸੋਹਣੀ ਗਾਓ-ਮਿਰਜ਼ੇ ਨੂੰ 'ਵਾਚਾਂ ਮਾਰੋਫ਼ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਗਾਉਣ ਲਈਫ਼ ਥਾਥੇ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਗਾਓਫ਼ ਬੁੱਲ੍ਹਾ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਮਿਰਜ਼ਾ, ਹੀਰ ਰਾਝਾ ਗੁਆਚਿਆ ਨਹੀਂ ਅਜੇ ਕਿਤੇ।

ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੂਰੀ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਨ ਸ਼ਾਨ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ-ਇਸ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਅਰਬ ਦੇ ਬਨ੍ਹੇਰੇ ਤੇ ਲਿਖੀਏ, ਇਹਦੇ ਸੁਰੀਲੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਲਹਿਰਾਂ ਤੇ ਟੋਰੀਏ ਤੇ ਹਵਾਵਾਂ 'ਚ ਘੋਲੀਏ। ਗਾਈਏ ਤਾਂ ਹਵਾਵਾਂ ਦੱਸਣ ਸੁਣੀਏ ਤਾਂ ਅੰਬਰ ਨੱਚਣ।

ਕੁਝ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਬਾਸੂ ਨਾਲ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਇਕ ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਹੈ .. ਬਿਪਾਸ਼ਾ
ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ

ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਬਾਸੂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਉਸ ਦੇ ਜਹੂ ਸਥਿਤ ਬੰਗਲੇ ਤੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੀਪਕ ਬਲਰਾਜ ਫਿਲਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜੋ ਮੇਰੇ ਅਛੇ ਦੋਸਤ ਹਨ, ਜਿਨਾ ਨੇ ਮੇਰੀ ਫਿਲਮ ਕਬਜ਼ਾ ਤੇ ਵਾਰਿਸ ਦੋਰਾਨ ਕਾਫੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੀਪਕ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ 'ਸਲਾਮਤੀ' ਲਈ ਕਾਸਟ ਕਰਨਾ ਚਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਦੀਪਕ ਮੈਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਇਕ ਬਿਦਾਸ ਲੜਕੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਕੁਝ ਫਾਰ-ਮਿਲਟੀ ਕਰਕੇ ਨਹੀ ਆਖਦੀ ਸਗੋਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਓਹੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੀਪਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੋ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਸੀ ਕੀਤੀ! ਓਨੀ ਦਿਨੀ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਸੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਦੀਪਕ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਮਨਜੀਤ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਵਤਾਰ ਭੋਗਲ ਜੀ ਨਾਲ ਅਸਿਸ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਇਨਾਂ ਨੇ ਡੋਗਲ ਜੀ ਨਾਲ 'ਜ਼ਖਮੀ ਔਰਤ' ਤੇ "ਦਿਲ ਕਾ ਡਾਕਟਰ" ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਕੀਤੀਆ ਹਨ ਤਾਂ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਹਸਦੇ ਹੋਏ ਬੋਲੀ "ਵੈਰੀ ਗੁੱਡ"। ਓਨਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਅਜੇ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗੁਡੀ ਸਿਖਰਾਂ ਤੇ ਨਹੀ ਸੀ ..ਉਠਣ ਲਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੀਪਕ ਜੀ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਕੰਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਯਾਰ ਮੈਂ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਮੀਡਿਆ ਲਈ ਕਰਨਾ ਚੁਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।" ਦੀਪਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮੀਡਿਆ ਲਈ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਬੋਲੀ, ਓ ..ਨੋ ..ਮੁਝੇ ਡਰ ਲਗਤਾ ਹੈ ਮੀਡਿਆ ਸੇ ..!

"ਬੱਟ..ਵਾਈ." ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ?

"ਮੀਡਿਆ ! ਕਯਾ ਕਯਾ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ..ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਕੋਸੀ ਹੈ ..ਬਿਪਾਸ਼ ਵੇਸੀ ..ਬਿਪਾਸ਼ਾ ..ਭਟ ਸੇ ਲਵ ਕਰਤੀ, ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਉਸ ਲਵ ਕਰਤੀ ਹੈ ਕਲ ਕਹੋਗੇ ਕਿ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਦੀਪਕ ਸੇ ਲਵ ਕਰਤੀ ਹੈ .." ਓਹ ਘਬਰਾ ਗਈ।

"ਅਰੇ ਨਹੀ ਕੁਝ ਐਸਾ ਨਹੀ ਹੈ ..ਯਾਰ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਹੋਬੀ ਕੇ ਤੋਰ ਪੈ ਲਿਖਤਾ ਹੂੰ ..ਕੋਈ ਪਰਫਿਸ਼ਨਲ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀ ਹੂੰ !" ਮੈਂ ਕਿਹਾ।

ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਬੋਲੀ, "ਮੈਂ ਡਰਤੀ ਨਹੀ ਹੂੰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੁਝੇ ਪਿਆਰ ਹੁਆ, ਮਨਜੀਤ ਸਭ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਆਪ ਕੋ ਕਾਲ ਕਰਾਂਗੀ, ਆਈ ਪ੍ਰੋਮਿਸ, ਇਸ ਲੀਏ ਪਿਆਰ ਕੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਮਤ ਪੁਛਨਾ ਔਰ ਜੋ ਚਾਹੇ ਪੁਛ ਲੋ !"

"ਚਲੋ ਦੀਪਕ ਜੀ" ਮੈਂ ਕਿਹਾ।

"ਕਯਾ ਹੁਆ ..ਓਹ ਬੋਲੀ ..ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਏ ?" ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਬੋਲੀ

"ਨਹੀ ਕੁਝ ਨਹੀ ਐਸਾ ਦਰਅਸਲ ਮੈਂ ਆਪ ਸੇ ਯਹੀ ਪੁਛਨਾ ਚਾਹਤਾ ਥਾ ਕੇ ਆਪ ਕੇ ਪਿਆਰ ਕੇ ਚਰਚੇ ਜੋ ਉਠ ਰਹੇ ਵੇ ਸਚ ਹੋ ਜਾਂ ਅਫਵਾਹ ਹੋ ?" ਮੈਂ ਹਸਦੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਮੈਂ ਨੇ ਆਪ ਸੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਜਿਸ ਪਿਆਰ ਹੁਆ ਸਭ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਆਪ ਕੋ ਕਾਲ ਕਰਾਂਗੀ ਪ੍ਰੋਮਿਸ ..ਓਹ ਹਸਕੇ ਬੋਲੀ

ਓਕੇ .. ਬਿਪਾਸ਼ਾ ..ਥਾਏ ..ਤੁ ਭੀ ਨਾਂ ਮਨਜੀਤ ਕੜੀ ਸੁਧਰੇਗਾ ਨਹੀ .. ? ਦੀਪਕ ਹਸਦਾ ਹੋਇਆ ਬੋਲਿਆ

ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਜੋਨ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਨਜੀਤ "ਆਈ ਐਮ ਇਨ ..ਲਵ..!" ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਜੋਨ ਨੇ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੌੜੀ ਬਣਾਕੇ ਪਰਿਸਧਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਲੱਤ ਮਾਰਕੇ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੋਨ ਰੋਟੀ ਦੇ ਇਕ ਇਕ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਸਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ